

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 209. JERSEY CITY AND NEW YORK. FRIDAY, NOVEMBER 3, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 3-го ЛИСТОПАДА 1995 р. 4. 209. РІК СІІ.

НА УКАЗ Л. КУЧМИ НАКЛАДЕНО ВЕТО

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 31-го жовтня, після тижневої праці в комісіях, розпочала працю четверта сесія Верховної Ради України.

Розглянувши указ Президента Леоніда Кучми з 21-го серпня про положення про обласну Київську та Львівську міські ради державну адміністрацію та положення про райони у містах Києві та Сєвастополі державну адміністрацію, Верховна Рада визнала його таким, що не відповідає конституції, конституційному договору і законам України й наклало вето на зазначений указ.

Мотивуючи необхідність накладення вето, Комісія Верховної Ради з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування оголосила, що статті 46 і 18 суперечать одні одній. Стаття 18 передбачає, що статус органів державної влади має визначатися виключно законами і що державні адміністрації не можуть вносити зміни до місцевих бюджетів. Відносно указу дозволяє адміністрації утворювати позабюджетні цілі, резерви та валютні фонди, що, на думку комісії, суперечить чинному законодавству. До такого ж висновку дійшла комісія й щодо положень указу, де державним адміністраціям надається право вирішувати питання організації проведення виборів та референдумів.

Парламент запропонував Президенту призначити трьох представників до складу комісії, який доруче-

но підготувати пропозиції змін до закону України про державну владу і місцеве самоврядування, який є складовою частиною конституційного договору між владою і виконавчою владою. При таких членах комісії представляють Верховну Раду.

Заступник голови Комісії Верховної ради з питань правової політики і судово-правної реформи Олександр Давидович, вважає, що вето на указ Президента позбавляє місцеві адміністрації їхніх функцій. На його думку, правильніше було б лише удосконалити указ, запропонувавши Президенту виступити до нього з мови.

Того ж дня Верховна Рада ухвалила постанову про концепцію валютного регулювання. У постанові пропонується зберегти існуючий 50-відсотковий порядок продажу валютних надходжень суб'єктами підприємницької діяльності. Закон про валютне регулювання скавдано в першому читанні з тим, що в майбутньому буде внесено зміни і доповнення до декрету Кабінету Міністрів про систему валютного регулювання і контролювання з 19-го лютого 1993 року.

Для власників валютних рахунків у банках закон пропонує передбачити гарантії неможливості примусового переведення чужої валюти у валюту України.

Парламент погодився з політикою Національного Банку України щодо централізації валютного ринку і (Закінчення на стор. 4)

УРЯД УКРАЇНИ ЗБІЛЬШИТЬ ПОДАТКИ

Київ. — У понеділок, 30-го жовтня, УНАП поінформувала, що український Уряд оголосив збільшення податків з підприємств, щоб зібрати 8 трлн. карбованців і покрити бюджетний дефіцит 1995 року, який виявився більшим від передбаченого.

Міністр фінансів Петро Германчук сказав на засіданні Кабінету Міністрів, що згорілий дефіцит перевищити той, який допускає Міжнародний валютний фонд, на 24,6 трлн. карбованців і досягне 7,3 відсотка внутріш-

нього валового продукту. Він сказав, що так як на кінець вересня отримано тільки 58,9 відсотка збільшеного доходу. Уряд змушений збільшити податки на прибуток підприємств, податки від біржових торгів і акцій, а також касино відповідно до 2, 3 і 5 відсотків. П. Германчук сказав, що низький дохід викликаний існуючою промисловою кризою. За перші дев'ять місяців ц. р. криза спричинила зменшення валового внутрішнього продукту на 12,7 процента.

Л. Кучма коментує відносини з Росією

Сантьяго, Чиле (УНАП). — Під час візиту до Чиле Президент України Леонід Кучма сказав журналістам, що вбачає в Росії радше партнера, ніж конкурента, який йдеться про спільний вихід обидвох країн на підприємницький ринок.

"Ми маємо розвинути літако- і суднобудівництво, електротехніку, потужні турбіни і трансформатори, інші промислові вироби, які могли б експортувати до Латинської Америки", — сказав Президент. — Але більшість цих

виробів тою чи тою мірою виробляється спільно з Росією".

Водночас він визнав, що і в Росії, і в Україні є сили, які не хочуть поліпшення українсько-російських відносин і зокрема, українсько-російської флотилії. "На преселик жалю", — сказав він, — на соціалістичних домовленнях поставлено крапку, позитивний процес, по суті, заморожено. Прикро те, що з боку Росії рух назустріч не видно, а він мав би бути двостороннім".

Україна роззброюється без обіцяної допомоги

Київ (УНАП). — Україна виконала зобов'язання зі скорочення збройних озброєнь, відповідно до договору між країнами НАТО і колишнього Варшавського пакту. Зараховуючи себе до спадкоємців СССР, український Уряд приєднався в 1992 році до цього договору, що поширюється нині на 28 європейських країн, ЗСА та Канаду.

Згідно з його вимогами, Україна мусила зменшити кількість своїх бойових літаків з 1,640 до 1,090, кількість танків — з 6,056 до 4,080, кількість бойових

броньованих машин — із 6,595 до 3,050. Міністер оборони України Валерій Шмаров нагадав, що знищення військової техніки коштує чимало грошей.

Тим часом свої зобов'язання щодо надання допомоги Україні в цій справі частинно виконали лише ЗСА, Канада, Німеччина, Норвегія та Голландія. Цілковити забули про свої обов'язки Франція, Великобританія, Італія та Еспанія. Невідома фронті, застеріг міністр, може привести до припинення дальшої ліквідації ядерної зброї.

УРП бореться проти ворогів незалежності

Київ (Р. Р.). — Новобранний голова Української Республіканської партії Богдан Ярошинський поінформувал, що одним з нагальніших завдань УРП буде

"відстеження усіх ворогів української незалежності, які є у всіх без винятку структурах українського суспільства".

За його словами, програма нинішнього Уряду, хоча і містить деякі положення, націлені ємні на програмні положення УРП, проте середовище, з якого все це виходить, для нас несприятельське". Отже опозиція УРП до всіх гілок влади, ухвалена 5-м З'їздом партії, залишається в силі й після 6-го З'їзду УРП.

Ген. А. Лопата відвідує ЗСА

Київ (Р. Р.). — Начальник генерального штабу Збройних Сил України генерал-полковник Анатолій Лопата 31-го жовтня прибув до ЗСА з офіційною візитом.

Як перший заступник міністра оборони України, ген. А. Лопата отримав запрошення від голови Комітету з питань безпеки ЗСА ген. Джона Шалікаса відвідати військово-кадрові командувальні американських збройних сил в Гондололо, Гаваї.

Візит триватиме до 5-го листопада і представники цього військового командування України і ЗСА обговорять питання дальшого розвитку двосторонніх відносин.

Європарламент остерігає Росію

Париж. — Європейський парламент не повинен погоджуватися на ратифікацію угоди про партнерство між Європейським союзом і Росією, у зв'язку з тим, що Центральна виборча комісія Російської Федерації відмовилася відомити процедуру ратифікації угоди про партнерство з Росією, оскільки останнє рішення Центральної виборчої комісії ставить під знак запитання виконання російською стороною передбачених цим документом точок щодо розвитку демократичних принципів у країні".

На підставі цього звіту Комісії закордонних справ Європарламенту поставила, винятки питання про еволюцію політичної ситуації в Росії, перш ніж ратифікувати угоду про партнерство з Москвою.

ЯПОНІЯ І НІМЕЧЧИНА СТАНУТЬ ЧЛЕНАМИ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН

Нью Йорк. — У вівторок, 24-го жовтня, ювілейна сесія Генеральної асамблеї ООН прийняла декларцію, у якій закликала до збільшення кількості постійних членів Ради безпеки ООН.

У зв'язку з цим міжнародні спостерігачі стверджують, що ювілейна сесія започаткувала процес реформування самої Організації Об'єднаних Націй, тобто скасування багатьох неефективних структур і зменшення бюрократичного апарату.

Найгострішу критику з боку учасників сесії викликали владні уповноваження п'яти постійних членів Ради безпеки — ЗСА, Великобританії, Франції, Китаю і Росії, які мають право вето. Часи зміняться і такі країни, як

наприклад, Англія й Франція вже не мають того впливу, що колись. Натомість у групі п'яти постійних членів унітарної Японії і Німеччини. Помітними на міжнародній арені стали колонії колишньої Індії, Нігерії, Південної Кореї.

Прем'єр-міністр Бангладеш Таледа Зіх, виступаючи на зазначеній сесії, наголосив, що "важливі для всього людства рішення не можна приймати жменькою країн". Тому на цій же сесії вирішено, що новими членами Ради безпеки стануть Японія і Німеччина. Згодом також буде запроваджено новий механізм участі в діяльності Ради безпеки країн, що розвиваються — Бразилії, Індії, Нігерії та інших.

В Україні

(3 інформацій УНАП)

Соціалісти "січовики"?

КИЇВ. — Соціалістична Партія України запропонувала власний проект конституції, згідно з яким пост Президента скасовується, а головою держави стає голова Верховної Ради, обраний на п'ять років всенародним голосуванням. Соціалісти готові визнати українську мову державною, проте остаточної вибір державної назви, символіки, форми правління та соціального устрою пропонують вивести на всенародний референдум. Передбачається також змінити територіальний устрій України, запровадити замість 25-ти сучасних областей 15 країн, один із яких соціалісти пропонують назвати "Запорізька Січ".

Діяльність Фонду Л. Кравчука оцінена добрими намірами

КИЇВ. — Фонд сприяння розвитку містечк України, бізнес відомий як "Фонд Кравчука", підтримує ідею проведення цього року Конгресу української інтелігенції, закликаючи, однак, його учасників не піддаватися емоціям замість тверезого аналізу ситуації й пошуку шляхів виходу з кризи. Під час пресової конференції з участю президента Фонду Леоніда Кравчука та голови Ради Фонду Анатолія Матвішенка розповідали про низку містечків і благополучних проєктів, здійснених Фондом за перший рік свого існування, а також окреслювали шляхи на майбутнє. За словами Л. Кравчука, Фонд отримав гроші від спонсорів та від власної комерційної діяльності, про яку президент Фонду, однак, відмовився розповісти докладніше. Упріс тим часом "з'являються публікації про безсмітне введення Фондом великої кількості імпортованої техніки в Україну. Цей королівський привілей був наданий Фондові минулого літа тодішнім

прем'єр-міністром В. Масолом, котрому сам Л. Кравчук незгодом перед тим зробив головуку Уряду.

Брак паперу

КИЇВ. — Україна сьогодні виробляє лише 14,000 паперу, ртуть купують, платячи 1,000 дол. за тонну. Як відомо, у ЗСА виробляють щороку сім міль. тонн паперу, у Росії два міль. тонн. У Дніпропетровському переба-чається спорудження паперової фабрики продуктивністю 40,000 тонн паперу, але то буде ще нескоро.

НБУ виходить на світову арену

КИЇВ. — Голова правління Національного Банку України (НБУ) Віктор Ющенко, який виходить до складу української делегації під час відвідів країн Південної Америки, зазначив, що встановлення офіційних відносин з національними банками латиноамериканських країн є важливим для розвитку співпраці України з цими державами у багатьох сферах.

Підприємці пробиваються в Південну Америку

КИЇВ. — Міністер промисловості України Валерій Мазур вважає, що українським підприємцям важливо пробитися на латиноамериканський ринок і відночас утримуватися на європейському. На думку міністра, в Україні і Бразилії є багато спільного, наприклад, гірничодобувна промисловість, металургія та легка промисловість, і для розвитку торгівлі з всі передумови.

Україну рятуватиме ще одна партія

КИЇВ. — Один із чільних українських лібералів, заступник директора Інституту світової економіки Олег Соскін

Політики пробують нагадати "поганим наукам" про "великих праїдів"

ЧЕРКАСИ. — У селі Мельники Чигиринського району на Черкащині встановлено пропам'ятку плиту на честь Холмогорської республіки, яка існувала в цьому регіоні у 1918-24 роки. Ця нагорода розроблена була створена постановами прихильників УНР, котрі вели нерівну боротьбу проти більшовиків і денікінців. В урочистостях узяли участь народні депутати Володимир Мулята та Микола Поросильський, колишній Президент України в емімі Микола Плав'юк, голова ДСУ Роман Коваль. У своїх виступах вони зазначили не лише про Холмогорську республіку, а й про гайдамацький рух, що зачинявся на Чигиринщині, та про перебування тут у 1843 й 1845 роках Тараса Шевченка. Минулої весни тут провадив свою передвиборчу кампанію кандидат на народного депутата Дмитро Павличко, але його апеляції до "славних праїдів великих" не були тоді надто успішними. Колтосене селянство майже одностайно підтримало місцевого номінального боса, тим часом як за стільничого "рухливця" і "демократа" проголосувало лише кілька відсотків виборців.

Націоналісти і комуністи проти ФПГ

Київ (УНАП). — Верховна Рада України не схвалила у третьому читанні проєкт закону про фінансово-промислові групи — до потрібних 205 голосів забракло 10. Голова Верховної Ради Олександр Мороз не міг приховати свого роздратування з цього приводу: "Політична інтрига, — сказав він, — з'єдналися тут з корпоративними інтересами".

Тим часом Російська дума схвалила подібний закон ще в жовтні, піддаючи у фінансово-промислових гру-

пах, зокрема українсько-російських, важливий засіб економічної інтеграції в межах СНД. На практиці, вважають економісти з Української Національної Асамблеї, це означає дальше поглиблення української економіки російською.

Цілком несподівано проти ФПГ виступили й комуністи: на їхню думку, створення ФПГ є кроком до дальшої капіталізації України й посилення експлуатації трудящих міжнародними фінансово-промисловими корпораціями.

Лемки домагаються своїх прав

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Х. В.Ф.). — Уже понад 100 років ішодення "Свобода" служить українській громаді в Лемків у Польщі. В Шлятих приїхав до ЗСА на запрошення ЗСА в Америці, як гість 24-го Крайового З'їзду, що відбувся 7-8-го жовтня, де він висловив головну доповідь. "Українське населення Лемківщини у боротьбі за свої права", беручи в ній під увагу мунілі 50 ро-

В. Шлянтиа і М. Дупляк в редакції "Свободи".

ків. Перебуваючи тут мав змогу відвідати Відділи ООН в українських громадах східного узбережжя ЗСА та доповідати в Національній Товаристві ім. Шевченка в Нью Йорку на тему "Україні в Польщі за комуністичного режиму і сьогодні".

В. Шлянтиа розказує про те, що організація, котрою очолює "Об'єднання Лемків у Польщі з осідком у Горліху, вже існує від 1990

року, а в 1-му З'їзді у листопаді 1991 року його, В. Шлянтиа, обрано головою, і на цьому становищі він працює досі. Він розповідає, що його поділка та виступи перед українською громадою в ЗСА є частиною відзначування 50-річчя сумнозвісної "Вісли", владшової комуністичним Урядом Польщі в роках 1944 до 1947 для примусового виселення та переселення українців (Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ У СВІТІ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ ВЧЕНИХ Вашингтонського університету в Сітлі, під керівництвом д-ра Джеймса Ріксона вказують на те, що особи, які з'їдають три-чотири кілограми тижнево є на половину менше наражені зазнати серцевого приступу, як ті, що не їли риби зовсім. Виявляється, що м'ясо деяких риб має в собі два важливі речовини, "омега-3 олії", котра є унікальною рибам і її мають недостатком такі риби, як, як лосось, оселедець, макрель та анчоуси. Ніхто ще не знає чому саме "омега-3 олії" зменшують ризик серцевих атак, але однією з теорій є, що вони допомагають регулювати хід хімічних сигналів зв'язаних електрוליтами — кальцієм, калієм, натрієм та інших з людських клітин і до них.

У ВІСІТОРК, 31-ГО ЖОВТНЯ, згідно з твердженням членів Конгресової комісії для справ розвідувальної служби, СІ-Ай-Ей публічно пригрозив, до того, що свідомо подавав Білому Домові та Пентагону неправдиві внутрішні інформації СССР, які доставили від закордонних шпигунів, яких контролювала Москва. Ці ж інформації мали вирішальний вплив на багатьох важливих рішеннях впровадженні останніх семи років "холодної війни" та мабуть коштували ЗСА велику кількість грошей, виданого на оборону неіснуючих уявних збройних небезпек зі сторони СССР. Це визнання розвідувальної служби істотно потрясло підвалинами СІ-Ай-Ей, бо їхнім головним завданням є давати точні інформації державній владі.

АЗЕРБАЙДЖАНСЬКІ СЛІДЧІ, вивчаючи обставини пожежі у столичній підземці 28-го жовтня, у висліді якої загинуло понад 300 осіб і декілька сотень поранено, виявили в одній з ушкоджених вагонів дві діври. Вони сполукують майже безпомилково стверджувати, що перед пожежею стався вибух і то була ретельно спланована терористична акція. Вибуховий пристрій був начинений отруйними речовинами, і саме ця обставина спричинила таке значне число жертв. На думку спостерігачів, що акцію здійснено з метою укласти політичну ситуацію в республіці напередодні виборів, які відбуваються 12-го листопада. Міністер охорони здоров'я Азербайджану Алі Ісханов зазначив, що недовідні спеціалісти скажуть, які саме газу використали терористи.

В РУІНАХ одного з храмів давнього міста Ур у Вавилонії археологи виявили глиняну табличку, яка походить з часів царя Гаммурапі, це приблизно 1750 рік до нашої ери. На табличці перераховано п'ять сортів пшениці. Найкраще з них має назву "дівра одного", тобто для одержання однієї мірки пшениці треба дві мірки жменю. Дівра іншої сорти називалася "ліптора до одного", і ще два — "опни до одного", однак ці останні вистогнали не з чечено. До них давні єгиптяни ставилися так поважно, що навіть мали відповідну богино — Нікіасу. Одна з теперішніх баварських фирм виготовила пшеницю з давнього сумерського рецепту. Напій ацвас на сляну — має присмак жменю, гересу, меду і фініків. Міцність його досягала чотирьох ступенів.

СВобода **SVOBODA**
Український голос України
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNА: (201) 451-2200

Підписувачі можуть замовити підписку на \$100.00, на півроку—\$60.00. Для членів УНАОу \$75.00 річно, на півроку—\$40. За кожну зміну адреси—\$10.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписників авторами, не можуть відокреплюватися від редакції. Редакція застерігає себе право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Сніжик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Про добрий тон у політиці

Якось невідомо, чи т. зв. "добрий тон", або назвимо це відповідна публічна поведінка, тепер взагалі не є в моді, — чи це тільки збіг обставин, що всі майже нагоду заважають її зразки в останніх днях, коли Нью Йорк гостив у себе провідників або представників 185 держав світу.

На жаль, саме була нагода зареєструвати її від'ємні зразки, а найгірше, що показали це відомі політичні діячі, яких дослідило кожний рік і кожне слово реєструють засоби масової інформації.

Здається, що в останніх роках "добрий тон" загубився взагалі як прикмета, що можна заважати у поведінці молодих кадрів американської спільноти, але все ж те, що можна вбачити підлітків на вулиці, ніяк не можна опрацювати у випадку політика, ім'я якого усім добре відоме, а його кожний рух записаний.

Тому саме не такт посади міста Нью Йорку Рудольфа Джуліані у відношенні до провідника палестинців Ясира Арафата, якого він вивів із концерту в Лінкольн Центрі, призначеного для всіх гостей з ООН, був прийнятним доволі дивним виявом гостинності господаря міста Нью Йорку. Тут не дуже допомогли його власні, що, мовляв, у Я. Арафата кров на руках і не допомогли прихильні заяви жидівських чинників та жидівських мешканців Нью Йорку. Це був, може, доказ політичних міркувань посади міста, але ніяк не доказ правильної поведінки у відношенні до гостя. Як каже стара українська прислів'я: "Гість в дім — Бог в дім". Його, може, не знає Р. Джуліані, але коли обрано його місто на святкування 50-річчя ООН — це поставило певні вимоги до організаторів цієї грандіозної події. Ніяк не допомогло відтак висноженням, що Р. Джуліані не запросив на концерт як Я. Арафата, так і кубинського диктатора Фідела Кастро. Палестинці опублікували листа із запереченням на що імпрезу від організаторів з ООН і це було ще одним доказом неправильного вчинку Р. Джуліані.

Але він не єдиний, який саме при нагоді святкувань в ООН показав крам доброго тону. В американській пресі показують світлину, на якій бачимо, що Ф. Кастро не встав із свого місця з приходом президента Білла Клінтона, а знаємо, що канцлер Німеччини взагалі зігнув запрошення і не приїхав на відзначення 50-річчя ООН, що велика катастрофа німецького населення сильно критикувала.

Масою також зразки почуття, що "випадає", а що ні, і в інших політиків. Саме тепер, коли відбувалася Генеральна асамблея, американська преса помістила світлину Бориса Єльцина, як він шипав свою секретарку. Пишуть, що це був жарг, однак такий жарг голові держави ніяк не годиться публічно робити. Розуміється, російські політики відомі вже давно з таких "дивних" вчинків. Пригадаймо собі славний черевик Хрущова, яким він саме в ООН вдаряв по столі.

Правда, кожний політик мусить бути на сторожі своїх слів та рухів дослідовно 24 години на добу і це не завжди легко. Але тут також треба підкреслити, що кожний політичний муж сам вибрав свою кар'єру і тому мусить сам за себе відповідати, за все, що говорить чи робить. І тут стоїть під обстрілом публічного ома не лише він, але також його родина, що ми вже не раз майже нагоду заважати.

Все це, однак, не є виправданням для останніх доказів браку доброго тону, навіть коли це було зроблено із продуманням, як політичний акт.

Р. Джуліані виявився поганим господарем і це може пошкодити не лише його дальший політичний кар'єру і популярності, але також місто Нью Йорк, яке завжди старається бути першим у проведенні великих міжнародних чи політичних імпрез.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів по краях і писати розбірливо (якщо розуміє, що вимоги як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки між рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Прописи дописувачів подавати поштом і приватною поштою, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійськи і по-українськи. — Редакція.

Олександр Серафим

НАФТА: ДВА РОКИ ПІЗНІШЕ

Перед, під час і після візиту президента Мехіко до ЗСА 10-го жовтня ц. р., по-вилося декілька статей про торговельні відносини між ЗСА, Мехіко і Канадою, відомий як НАФТА. Метою цього договору було значно знизити тарифи на багато виробів протягом 15 років, починаючи від 1-го січня 1994 року, і дати американським виробникам і розпрізнаним продавцям 90 мільйонів замовних мексиканців.

Під час дебатів над договором у Конгресі ЗСА була гаряча полеміка в пресі про його користь і негативи. Прихильники договору твердили, що він створить нові робочі місця в ЗСА та Мехіко, а противники доказували про їхню втрату. Президенти Клінтон вважає НАФТА одним з його головних пріоритетів, а республіканці бажали його затвердження, бо він був укладений за Адміністрації президента Буша. Головними опонентами договору були робітники професійні спілки.

Договір працював нормально майже протягом цілого 1994 року. Обабічні експортні зростали аж до девальвації песа в грудні 1994 року та послідовної економічної рецесії в Мехіко. Більшість економістів вважає, що НАФТА не мала нічого спільного з економічною кризою. Самогрозумо, що великі сполучення на користь НАФТА стали загрозливі щодо подорожі. Вони є також згідні з тим, що приписувати договори творення робочих місць було нерелевантним. Помилка в тому, що створено, на думку американців, нерелевантні очікування і тепер є переконання, що НАФТА не мала і не має успіху. "Користі з вільної торгівлі звичайно можна міряти нижчими цінами для споживачів і краще платити робочими місяцями, а не їх ростом", — каже Й. Багаваті, професор економіки Колумбійського університету.

Після затвердження НАФТА Конгресом ЗСА в листопаді 1993 року, прези-

дент Клінтон вважав його "визначеною митьмоментом нашої країни", а його економісти передавали, що договір створить 170,000 місць праці протягом першого року. Ця прогноза не справилася з причини глобального економічного занепаду в Мехіко. Багато економістів і бізнесменів тепер вважає, що не в правильним мірити користі НАФТА творенням робочих місць. На їхню думку, користі договору полягають в бізнесовій ефективності — низькі кошти мексиканських товарів змушують американські фірми бути продуктивнішими.

Навіть у Мехіко є розчарування з договором, спричинене наставленням відлучити його недовідні у творенні робочих місць і тому що девальвація песа, яка спричинила глибоку економічну рецесію, тимчасово перервала всі можливі користі з НАФТА.

Професійні спілки і консервативні крило Республіканської партії закликають до скасування цього догово-

ру. Прихильники твердять, що це тільки справа часу і користі перевищать тимчасові затрати робочих місць. Дійсно, з огляду на рецесію трудно оцінити вплив нижчих мит на економіку обох країн. Д-р Едвард Лімерс, професор Каліфорнійського університету, вважає, що "Головною помилкою було не те, що НАФТА знизила мита; вони були вже досить низькі. Більш важливим було те, що НАФТА гарантує, що мита не будуть ратом підвищені. Це є важливий документ для інвесторів стосовно зменшення ризику". На його думку, наслідки НАФТА треба судити не роками, а десятиліттями.

Немає сумніву, однак, що НАФТА мала вплив на американські фірми та на рівень наймання. Деякі затрати робочих місць в Америці були спричинені низьким податком у Мехіко на американські вироби взагалі. Немає підстави твердити, однак, що це є наслідком НАФТА. (Закінчення на стор. 3)

УТГ. Отже співпраця налагоджувалася уже майже від початку постанови УТГ. До того долучувалися ще дружини з'являлися між провідними членами обох згаданих інституцій, що також наближувалося до установи до себе. Головою Історичної секції УВАН, а згодом президент Академії Олександр Обтоблін очолював рівночасно УТГ, фірмовуючи своїм науковим авторитетом, як один з наших сучасних найвідоміших істориків, неоподікане до академічного життя Української Історичної Товариства. Секретар, а згодом голова УТГ, основник і головний редактор "Українського Історика" Любомир Винар був членом Управу УВАН, а голова Секції античної історії з особливим узнанням ранньої історії (протосторії) України, а при тому секретар Управу УВАН за президентури Олександра Архімовича та секретар Комісії дослідів українсько-жидівських взаємовідносин — автор цих рядків був — членом-основником, членом Управу, а згодом — членом секретарем УТГ та членом редколегії "Українського Історика".

(Закінчення буде)

Олександр Домбровський

СПІВПРАЦЯ УВАН І УТГ

З нагоди двох ювілеїв

ні й обставини в нашому науковому світі на чужині та зложилися, що між членством УВАН і УТГ нав'язалася ближча співпраця як в аспекті персональних зв'язків, так і науково-організаційної діяльності, а останнім часом і на видавничому полі. Головним фактором того зближення було, між іншим, те, що деякі дослідники в ділянках історичних наук і допоміжних дисциплін історії були членами як однієї, так і другої наукової установи, а спільні, часті зустрічі під час наукових засідань і конференцій при виміні по-

ні окремих виявів діяльності.

Єдиний в діаспорі історичний журнал "Український Історик" — офіційно Українського Історичного Товариства — відіграв у даному випадку особливу роль, бо на його сторінках почали появлятися праці членів як УТГ, так і УВАН, що поглиблювало співпрацю між обома установами. На сторінках "Українського Історика" крім хронік УВАН і УТГ та повідомлення з наукових конференцій як УВАН і УТГ, так і спільних УВАН-

Д-р Олег М. Волянський

Дерусифікація української медичної термінології

Українська медична термінологія, так як і українська мова взагалі, зазнала під російською окупацією інтенсивної русифікації. Тепер перед Україною, що стала незалежною державою, стоїть важке завдання звернути її згаданий для нашої праці. Покину дерусифікація в Україні є надто повільною. Все це маємо до діла з русизмами, як, наприклад, літера "Х" замість "Г" (латинська "H", "h"), "Г" замість "Г" (латинська "G", "g"), або прямо з російськими словами. Тому то милою несподіванкою для мене став, "Словник русизмів у мові мекік", що мені його прислав архівар українського Лікарського Товариства Північної Америки та відомий лікар-громадянин д-р Павло Пунді. Автором цієї важливої книжечки, що появилася цього року, є професор Львівського Медичного Інституту д-р Ярослав Ганіткевич, а відповідальним за видання — академик М. Павловський.

У своєму вступному слові д-р Ганіткевич дає огляд процесу творення української медичної термінології. Він пригадає про бурхливі методи російських властей у винищуванні ідентичності української нації і про героїчні намагання українських науковців, письменників та інших патріотів стримувати цей етноцид. У своїй праці д-р Ганіткевич користується численними джерелами, як, наприклад, термінологічними матеріалами Є. Озаркевича, медичним словником М. Галана, словниками Б. Грінченка, Г.

Голосенюка й іншими. У цьому "Словнику русизмів" автор подає для кожного слова три термини: першим є вживане в Україні русифіковане слово, відтак російський відповідник і, зрешті, відповідний український слів. Для прикладу подаю деякі із цих термінів: битуняти — бинтовати; банджувати; бред; бред — марення, маєння; вздох — воздох; погиря; грижа — грижа; кила, пропукання; драхлях — драхлях; немічний; заболіти — заболеть; захворювання; занедужати; закупорка (судин) — закупорка — затенення; закриття; зоб — зоб — волю; кланан — кланан — засліпана, ступка; лоб — лоб — чоло; мола — мола — сеча; пілола — пілола — пілола; пугілка; половий — половий — ставний; пугир — пугир — міхур; стовбляк — стовбляк — прелець; суглобний — суглобний — тошнота — тошнота — нудота; укол — укол — аколочення, впорочування; шига — шига — скорпія; чешотка — чешотка — короста; зява — зява — виразка; тошо.

Д-р Ганіткевич і всі ті, що допомагали йому видати цей словник, заслуговують на признання і подяку нашої громадянства. На мою думку, обов'язком кожного українського лікаря, студента медицини і медичного працівника є запозитися з цією книжечкою та допомагати у відновленні перлин української мови, що із протягом століть творив наш талановитий народ, а окупанти старалися знищити.

Любов Проць

З поглядів вічності

У забутті не вглотиться душа
і не забути в темні нечистоти,
Допоки ріда вишня спокую
Роман як рідний.

Допоки ріда стежка поясом
Допоки стана теплого дитинства
Не об'яв'ється й поетичним вінком
Не побийте за його материнство.

Життя мого — то лиш предпіджиття,
І хоч воно з смертю в давній шпирі,
Мої уста з-під твоїх забутих
Спливуть вогнем на дочинній голівці.

І вишня знову б'є завітає.
А стежка в'яже майже за руку
І поведе у літо золоте,
І поведе на радість і на муку.

У забутті не вглотиться душа,
Бо є дитя, посвячене в людину.
...Аби лиш колосикової птахи
Не заплетило в пісню лебедину.

тають тільки те, що ти зробив добре, забувши, що ти робив дово.

Величезною мірою творчість тата пов'язана з Карпатями, там народилися сотні його акварелі, ліногравюр, дереворитів, олійних полотен. Вони мене промовляють: бережіть що красу, бо без неї життя втратить свою самотність. Таю, як і Грін, був романтиком і не допустив у своє життя користованість. У його щоденнику є такий запис: "О, біде мистецтво! Політики використовують те в політичних цілях, а грошолоби для наживи. Але найгірше, коли такі звані мистці розлять теже засобом забачення, не віддаючи тобі нічого буквально..."

Водночас тато не утік від життя, жив у тісному зв'язку з людьми, з Україною, її тригвами і болями. Для нього було дуже важливо відчувати свою потрібність. Ще свідченням її щоденника: "Вчора мені сказали: "Ти потрібний людям". І відразу знову охопила спрага праці!"

Він не знав спочинку до останнього дня. І тільки тепер я розумію, скільки йому довелося витерпіти. У зв'язку з татовою виставкою у ЗСА його безліч разів викликали у КТБ, саме ця зловістка зустріч зробила все, щоб тато не було прийнято до Спілки художників України. Але він не згнів голови, не хотів мислити з їхніх рук, і ще шперше віддав себе темі опришків, гайдамацького руху. Але і дучи він знавався з величезним мислом, шоразу частіше давало про себе знати серце. Він записав у щоденник: "Ще кілька років тому я літав у сні, як літаюча людина зі "Свяного світу". А Грін. Досить було закрити політику — і ти з'являвся у повітря без найменшого зусилля. Потім це вдалося важче і важче... Аж вчора знов "полетів"..."

Він назавсім відпочив у листопаді 1979 року... Молодий поет Володимир Пішко читав на могилі вірш "Художник", присвячений пам'яті Остапа Обтоблін:

Тепер лиш тільки з уяви
Ми знову сядем за стіл,
"Горіла сосна і аїр"
затягнемо на самоті.
Бо смерть підірвала здалека
Підступно, немов зліз,
Горіла сосна і аїр —
На цей раз, друже, тааа...

Тільки коли з його полотна "Білий вітер" продовжують мчати... Тільки доки не змовкла його "Мелодія гір"... І це зазвичай незвичайний автопортрет... Може, колись ще з'явиться в нашому обрідковому році новий мистец і додасть той портрет мого не забутого мого? Останній рядок у його щоденнику: "Чого не було у світі?"

Гор Обороца,
Стрий

„І ПОЛЕТІЛИ ВІТРОМ БІЛИМ БІЛІ КОНІ У БЕЗСМЕРТЯ..."

На Львівщині, у Стрию, жив і творив талановитий мистець Остап Обороца. Він був надзвичайно скромною, доброзичливою, шалентною людиною, хоч час тоді, а саме від хрущовської відлики завернуло до брєжнєвської репресії, не стріяв найкращим людським якостям. І вже зовсім нестерпимі були ті роки для людини, яка не хотіла своєї любові до української землі, до національної культури, рідної мови. І навіть не те, що Остап цю свою любов демонстрував — ні, вона була в нього дуже природною, щоденною і тим він мав великий вплив на своїх дітей, бути серед яких постоїло і мені. Він помер молодим, і це єдиний доказ неперестигності його таланту — він був завжди чистий душою, завжди правдивий, щоб та людина дійсно могла тримати його при житті. І все ж він залишився — у своїх пейзажах, портретах, у прожитих глибокою народною мудрістю дереворитах. І також у своїх дітях. Цю останню обставину хочеться особливо підкреслити, бо для нас, українців, дуже важливо тепер відірвати отриманий зв'язок між поколіннями, спрямувати життя нашої стражданої нації тим руслом, в якому сини усвідомлювали б себе духовними спадкоємцями своїх батьків. Саме у цьому сенсі застерігає нас це уяву нижче поданий спогад про Остапа Обороцу його сина, Ігоря, написаний два роки тому. — Петро Частю.

Остап Обороца

Тяжкий запис у книзі відгуків про виставку, присвячену 50-річчю з дня народження мого батька, Остапа Обороцу, залишив львівський мистець Ігор Болнар. Минають роки, а батькові твори актуальні, як і при його житті, бо час не має влади над талантом, над красою душі, над величчю духу...

У ось через 12 років Стрий, тепер уже демократичний, сміливо гоним перед пам'яттю свого мистця. Виставка батькових творів, яку організував Стрийський краєзнавчий музей, збирала сотні стріян, і мене вразило, що багато з них говорили про батька, мов про живого — вони любили його і не дозволяли кожному стерти пам'ять про його світлу людську і мистецьку сутність.

Багато разів я запитував себе, що обдаровував його душу таким немиримим теплом, такою яснотою, корти так приваблювали до нього людей. І врешті я забуваю це: краса. І не лише зовнішня, не лише краса доволі щирої свідчати, але також краса людської доброти, широти, вірності. Скільки я пам'ятаю себе, тато завжди говорив зі мною так, щоб я сам відчував і розумів різницю між добром і злом, між правдою і кривдою. Так я живу у віку різних світів: у суверенній школі чую сине, фальшиве, мертве, від батька інше — надихаюче, сповнене очоти до життя.

Тато кохався в нашої національної історії і коли лави в основу нового творчого задуму чергував історичну тему, то перечитував гори літератури, ходив по музеях, відвідував місця, пов'язані з його майбутніми героями. Змалку я був в оточенні Сагайдачного, Добушана, Захара Беркута, Гонті і Залізняка, Сковороди і князя Святослава.

З батькового щоденника я дізнався, що він любив Олександра Гріна, російського письменника, який прожив усе життя в Україні. Тато вважав, що саме українська природа зробила Гріна таким витонченим романтиком, який жив хоч у вигаданому світі, але не чувств у той світ ні цятки бруду і неправди.

Але найбільшою батьковою любов'ю було Шевченко. Він знав напам'ять той вірш, і я якось непомітно до себе зник думати, що ці Кобзарівські рядки — "Ми не лукавили з тобою. Ми просто ішли, а нас нема заради неправди за собою" — безпосередньо стосуються мого батька, його наставлення до життя.

Він був надзвичайно вимогливий до себе і над кожним твором працював доволі, до шкотового задоволення, дотримуючись правила: якщо ти зробив скоро і погано, то не швидко швидко, а якщо ти зробив погано, і забудь, що зробив скоро. Але коли ти робитимеш довго і добре, люди запам'я-

Подвійний квілець УВУ

10-го листопада Український Вільний Університет відзначає свою 75-літню річ з часу заснування у Відні і 50-літню свого перебування в Мюнхені. На це вчорашнє свято запрошено до Мюнхену Президента України, який вчора був у УВУ під час своєї державної візиту до Німеччини в липні цього року.

Патронат над вчорашніми виступами в Мюнхені прийняв на себе прем'єр-міністр Баварії Едмунд Штойбер, головну промову на святковій зустрічі виголосив Ганс Цегетмаєр, міністр візовизначень, науки і мистецтва.

Український Вільний Університет має за собою ситну наукову і педагогічну традицію. Він виростив цілу генерацію української інтелігенції в діаспорі, а тепер вперше дозволить до підготовки науковців України. Він видає цілу серію мистецьких, наукових і публіцистичних видань різними мовами цивілізованого світу.

Цей навчальний заклад є справді унікальним. «В світі годі знайти того роду екзистенційного університету, що так багато зробив для своєї нації і який зумів перетримати такі бурхливі роки ХХ століття, не затративши своїх принципів і свідомості своєї

місії», — сказав президент Світової Ради Науківих Товариств ім. Шевченка Леонід Рудницький.

«Уся наукова і освітня праця УВУ, тисячі його випускників та аломнів — це головною мірою заслуга усіх нас, українців діаспори, які жертвували і жертвують далі на Університет» — ствердив голова Фондації УВУ в Нью Йорку проф. д-р Петро Гой. Фондація, до речі, також незабаром матиме свій квілець — чвертьстолітній. «Знаю, — продовжив проф. Гой, що пожертви не припиняться і в майбутньому. Українська спільнота свідома тієї ролі, яку почав відігравати УВУ після постанови нової для України доби. Для дуже багатьох науковців з України цей університет є тепер чи не єдиним місцем в культурній науковій сфері Заходу».

З нагоди квілець Українського Вільного Університету, Фондація УВУ вітає усе українське громадянство і сердечне прохаче щедро підтримати на ці річницю. Пожертви можна відіграти від податку.

Наша адреса: Ukrainian Free University Foundation, Inc., P. O. Box 1028, New York, N. Y. 10276.

Інж. М. Корчинський

доповідав у Китаю

Інженер Михайло Корчинський був головним доповідачем на 3-ій Міжнародній конференції з питань низького легаваності сталей підвищеної міцності. Конференція, організована спільно з Китаєм, відбулася в Пекіні в дні 26-го до 29-го жовтня ц.р. При святковому відкритті конференції, інж. Корчинський, на пропозицію організаторів, відчитав провіт від посольства України в Пекіні, а потім провів Моріс Корчинський і Ем-Ай-Ти. У його зверненні підкреслено, що для металургії економічні аспекти продукції і використання сталі не менш важливі, чим інженерні прикмети.

Вступні доповіді на пленарному засіданні виголосили заступник міністра металургійної промисловості Китаю. Продукція сталі росте шокними темпами і передбачається, що у 2000 році Китай буде на першому місці в світі, перед Японією та ЗСА. Технологія швидко модернізується: перестарілі мартенівські печі замінюються конверторами чи електричними печами. Роста кількість обладнання для

безперервного розливу сталі.

Описля слідувала доповідь інж. Корчинського, якого передсідати сесії представив як одного із основоположників технології мікролегаваності. Доповідач навідав до думок проф. Когена, і у переліку основних напрямків у розвитку мікролегаваності наводив приклади як об'єктивних, так і суб'єктивних. Мікролегаваність стала об'єктом уваги для Китаю, бо вони об'єднують вагу сталей конструкції. Багато природних багатств Китаю, переломившись наалядо, створюють догодні основи для продукції сталей підвищеної міцності.

Основні тези доповіді були відтак детально обговорені при зустрічах інж. Корчинського із представниками міністерства металургійної промисловості та державного комітету при Китайському металургійному товаристві.

З уваги на всевітнє зацікавлення мікролегаваності сталями, організатори висловили побажання щоб чверть конференції у 2000 році відбулася у глобальному масштабі.

Статичний твір Дікса, створений під сильним впливом дадаїзму і експресіонізму, лише дивом уліт у 30-ті роки, коли наші, побібно до своїх сталих нахилів, розсипалися з «занадтошканими», на їхній погляд, мистецтвом. Дікс, на шість, подорожував до картини свого лікаря, правдоподібно, у відлітку за послуги, і таким чином картина потрапила до Нью Йорку, де її перебувала скруту, — подорожувати, шовправа, за цей час у кілька мільйонів разів.

Організація Оборони Лемківщини відбула з'їзд

24-ий Крайовий з'їзд Організації Оборони Лемківщини в Америці відбувся 7-го жовтня ц.р. в Пассейку, Н. Дж. Участь у ньому взяло понад 70 делегатів, представників відділів, запрошених гостей та членів Крайової Управи.

До переведення з'їзду була покликана Президія в складі: Микола Гришков'я (Нью Йорк) — голова, Стефан Гованський (Юнкерс) — заступник та Алла Войтович (Дрінгтон) — секретарка. До Почесної президії запрошено голову Світової Федеративної Лемківської Ради Івана Говзду, голову Об'єднання Лемків Польщі — Василя Шлінту та голову Фондації Дослідження Лемківщини Володимира Кікту.

Після офіційного відкриття з'їзду та шанування пам'яті померлих членів організації, приступлено до ділових частин. Першою звітнула голова ООЛ Марія Дуляк, яка зуміла охопити широку діяльність організації як цілості. Вона показала на успіхи, широкору плану допомогу, яку в минулому календі додала 55,000 дол., зовнішні зв'язки та організаційні проблеми, з якими бореться ООЛ та майже кожна організація в діаспорі. «Саме тепер, в цьому році, ООЛ сповнилося 60 років існування» — сказала голова — 60 літ наполегливої праці для добра української громади, для затримання нашої української ідентичності тут, на місці поселення, як теж для моральної, а також матеріальної допомоги нашим сестрам і братам на рідних землях. Наша організація провела велику працю — і я горда за неї, за нашу ООЛ». Далі слідували звіти членів Крайової управи, голів відділів та дискусія над ними. Описля, на вносок Контрольної комісії, укліно абсолютну з призначенням уступальним керівним органом.

На вносок Номінаційної комісії одностайно вибрано нову Крайову управу на наступні три роки в такому складі: Марія Дуляк — голова, Зенон Гованський — перший заступник, Володимир Кікту — другий заступник, Зенон Гованський — секретар і пресовий референт, Стефан Косовський — фінансовий референт; члени Президії: д-р Іван Говзду, Мирон Мишю і Микола Дуляк; референти: Юрій Ковальчик — допомогова, Корнеліо Бабо'я — організації, Микола Гришков'я — зовнішні зв'язки, Стефан Гованський — музеї, Іван Грес'я — культурно-освітня; вільні члени: Іван Васісцо, Іван Філь, Ярослав Кравчин, Василь Гаргай, Теодор Малиняк, Петро Русинко; Контрольна комісія: Михайло Дзіман — голова, Те-

Учасники з'їзду

Звітую М. Дуляк

одор Полянський і Іван Нішті — члени; Товаришський суд: Іван Хомко — голова, Юліан Котляр і Алла Войтович — члени.

Учорі того самого дня відбувся бенкет в присутності понад 250 осіб. При вході на залу, де відбувався бенкет, урочистим, традиційним українським звичаєм, хлібом і сіллю Владислав Миколай Вісвара — спискова Чикаго вітала голову ООЛ М. Дуляк та голову 3-го Відділу (Пассейк), Василь Гаргай. Відтак почесна президія — представники крайових громадських організацій та почесні

гості зайняли місця за головним столом. Програмою бенкету вів керуван Зенон Гованський, а в мистецькій частині виступили заслужений артист України, баритон Ярослав Гнатюк при аккомпаніменті Світлани Гнатюк. Доповіді на тему «Українське населення Лемківщини в боротьбі за свої права» виголосив голова Об'єднання Лемків у Польщі Василь Шлінту. Центральні і крайові організації установи репрезентували: Світова Федеративна Лемківська Рада І. Говзду, Український Конгресовий Комітет Америки — Євген Івашків, ООТУС — Євген Гованський, Світове Братство Воків УПА — пор. Лев Футала, Т-во кол. воїнів УПА — Л. Футала і Петро Шакарфоровський, Спілка Української Молоді в Америці — Корнеліо Василік, Об'єднання воїнів і приятелів Другої Діації УНА — Володимир Васків, Об'єднання Воків УПА — Остап Левинський, З'єднаний Українсько-Американський Допомоговий Комітет — Михайло Ковальчик, Фондація Дослідження Лемківщини — В. Кікту, Фондація Українського Вільного Університету — Теодор Волянці і М. Качор, Сейтова Рада УККА — Іван Буртик, Український Народний Союз — Александер Худоль, Українська Народна Поміч — Петро Палах. Крім центральних та крайових організацій члесьно були заступлені теж місцеві громадські організації, від яких теплий привіт склала голова місцевого відділу УККА Зеня Брожа. Українські кредитиви репрезентували: Українська Федеральна Кредитова Кооператива «Самонісний» (Нью Йорк) — Мислава Шмігель, Українська Правос-

Церква в Ст. Пол просить допомоги

Українська православна церква св. Великомучениці Катерини в Ст. Пол, Мінн., яка будувється, словами о. протоієрея Стефана Жемчука, просить допомоги їй у завершенні будови. Пожертви просить посылати на адресу: Sts. Volodymyr and Olga Church Building Fund, 1600 Highway 96, Arden Hills, Mn 55112.

В незабутню пам'ять

св. п. М. Гнатива

Яка б не була золота і тепла осінь, законом природи, законом Божим вони відходять-відлітають. Божі закони є також і для людей. І так передчасно відійшов від нас після довгої недуги та серпцевих операцій прийнявши найсвятіші Тайни 29-го вересня 1995 року в Баффало, Н.Й. св. п. Михайло Гнатів. Залишив в глибокому смутку дружину Марію, дочку Стефана з чоловіком Ігорем Пугачем, Ольгу з чоловіком Теодором Кульчицьким, сина Василя з дружиною Керолією, шість внуків, сестру Анастасію та дальшу родину в Україні і односельчан в Канаді.

Панахиду за спокій душі покійного відправлялися 1-го і 2-го жовтня в похоронному заведенні при участі родини і численних приятелів. Похорон відбувся 3-го жовтня з церкви св. о. Миколая, параваніюмою якої був покійний від часу приїзду з Німеччини до Баффало, під проводом о. декана Мар'яна

(Закінчення на стор. 4)

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ звітує, що незважаючи на зріст економіки та небувалі зиски бізнесу, це дуже мало позначилося на заробітній платі американських працівників. Згідно з їхніми даними впродовж 12 місяців підвищення заробітної плати американці збільшили всього на 2,7 відсотка, що виявляється є найнижчою доісторичною середньою ставкою в існуючих документах. Все це підтверджує, що від 1980-х років заробітна плата працівників середньої верстви громадян знаходиться у стані застою, але в той самий час економіка країни розширюється, бізнес цінних паперів і корпорацій мають небувалі приходи.

У глибокому смутку повідомляємо, що 26-го вересня 1995 р. в Ст. Петербург, Фла, упокоївся в Бозі на 77-му році життя

бл. п. мгр

ОМЕЛЯН СУШКІВ

студія політичної економії закінчив в Німеччині.

Горем прибіти: дружина — ЛІДІЯ, сини — мгр ТЕТЯНА, сини — ІВАН, АНДРІЙ та близька і дальша родина в ЗСА й Україні.

ПОХОРОН відбувся 30-го вересня 1995 р. в Ст. Петербург, Фла.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в п'ятницю 27-го жовтня 1995 р. відійшла у вічність на 93-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, СЕСТРА та ТЕТА

бл. п.

КСЕНЯ САЛЯК з дому МОХУН

нар. 21-го грудня 1902 р. в Мужилівці, Україна.

ПАРАСТІ А ПАНАХИДА: неділя 29-го жовтня 1995 р. о год. 5-й по пол. в похоронному заведенні Gray Park Funeral Home, Port Jervis, N.Y.

ПОХОРОН: понеділок 30-го жовтня 1995 р. о год. 9-й ранку в церкві св. Володимира в Глен Спей, Н.Й. відітак на українській православній центрист св. Андрія в С. Баянд Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти: дочка — МАРІЯ ЗЕР в Україні, сини — ВАСИЛЬ САЛЯК з дружиною РОМОЮ та дітими НАНОЮ і ОЛЕСЕМ, сестра — ЕВДОКІЯ ЛУЦАК з родиною в Україні, сини — ОРИСЯ САЛЯК з доньми ХРИСТОЮ і ЛЯДКОЮ, сини — БОГДАН САЛЯК з дружиною ОЛЕГОМ та дітими АНДРІЕМ та ОЛЕСЕМ в Україні, сини — ГАННА БОГДАН з мужем ГРИГОРИЄМ та дітими ЛЮБОВОЮ та ІВАСЕМ в Україні, сини — АННА МОХУН з дітими ВОЛОДИМИРОМ та ЯРОСЛАВОМ в Англії, сини — МИХАЙЛО РУБЧІН, СЕРГІЙ, КУЛИНИЧ, МОХУН, КУЛЬЧИЦЬКИЙ, КЕКШІШ, ОПСЕНІВІЧІВ та ШИРОКІШ

Повернено картину

Картина видатного німецького художника Отто Дікса «Картри» (1920) повернулася до Берліну з Нью Йорку, де її було викуплено у приватних власників за 4,4 млн. дол. Збірники коштів займалося Товариство приятелів берлінської національної галерії, яке зуміло перетворити цю акцію на справу загальнодержавної ваги. 1 млн. дол. виділи федеральні уряд Німеччини, 300,000 дол. одержали збори бургомистра Берліну, але чимало фондів надійшло також від простих громадян, які раніше ніколи нічого на мистецтво не жертвували. Для покриття коштів було вимушено навіть суверені карти на зразок тих, що зображені на картині Дікса, по 35 дол. за комплект, а також підготовлено балетну виставу «Дікс: ерос і смерть» у Берлінській державній опері за мотивами художникового життя і твор-

Згадка про М. Мороза

Щойно отримала від Ірини Мороз чудову монографію Михайла Мороза. Особливо вражають кольорові репродукції оригіналів, які так правдиво передають своєрідний експресіонізм мистця.

Пригадуємо, як уперше мені вдалося побачити картини М. Мороза на виставі в Нью Йорку в Українському Інституті Америки. Це був травень 1981 року. Могутня стихія його пейзажів, безпосередність і багатство фарб мене шокливо захопили. На виставі я познайомився з маестром, який ласкаво запросив мене поглянути на колекцію картин в його оселі.

Мило привітала мене дружина мистця. В їхньому зажитковому домі все нагадувало Україну: і вишнєві українським взірцем скатерти, і мальовані кераміка і прегарні українські книжки. На стінах скрізь висіли картини Мороза із різних періодів його творчості. З охотою мастро оповідав мені про свої найбільш улюблені картини, про техніку мальовання. Ми так захопилися розмовою, що трохи спізнилися на смачний обід, який приготувала для нас дружина Мо-

роза. За обідом багато говорили про Україну, яка для нас тоді була недосяжною. На запрошення М. Мороза мені пошталю побачити кілька разів колекцію картин нашого великого художника.

Сьогодні в мойй виставі в Брукліні висять дві великі картини Михайла Мороза. Називаються динамічна картина, «Осін», річка Делавер», була намальована в 1966 році. У баристів висоті палахкотить жовтогарячий ліс, а внизу сині в темних смугах широка ріка.

Який сміливий розмах штрихів! Так би хотілося полетіти у цю стихію природи, де різнобарвне небо злилося з жагучою землею.

Друга картина, «Соняшники», була намальована в 1981 році. На снімковому фоні виблискують соняшники в українському глечку. Мистецтво швидко поклав жовту фарбу на пелюстки квітів, які є свіжі, немов живі. Це запашне квітання з України, бо соняшники є власністю нашому сільському краєвиду.

Ці полум'я, ці, золоті квіти немов горять, вони хвилюють і глибоко зворушують.

Оксана Драй-Хмара Ашер

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Києві і виїжджає на виїмки домі.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Професійна зорова і зліз. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймає тільки з попереднім домовленістю.

Адреса у Мангетті

Адреса в Києві

ROCKEFELLER CENTER

630 5th Ave., Floor 302

108 3rd 4th Avenue

Foster Hills, N.Y. 11375

ПОДІЇ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ
УКРАЇНИ

Нью-Йорк. — НТШ в Америці та Фондация Прихильників Енциклопедії України влаштували імпрезу презентації п'яти томної англо-української енциклопедії України. Участь братимуть: Леонід Рудницький, Миколай Дяковський, Данило Струх та Володимир Баранський. Презентація відбудеться у суботу, 18-го листопада, о год. 3-ій після полудня в будинку НТШ, 63 Четверта ав. в Нью-Йорку.

ПЛАСТОВИЙ БАЛЬ
У ВИПІПАНИ

Випіпани, Н. Дж. — Гуртоб'єднання Пластової Станції в Нью-Йорку влаштує пластовий бал із презентацією дебютанток, який відбудеться у суботу, 27-го січня 1996 року, в готелі Ганновер Мер-

рітт, 1401 дорога 10 схід, Випіпани, Н. Дж. Гратиме оркестра "Темпо". Юнакам, які бажають дебютувати, слід зголоситися до Марії Величківської (201) 822-8298.

БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ
У ФІЛАДЕЛЬФІЇ

Філадельфія. — Місцевий Відділ Товариства Українських Інженерів Америки влаштує бал із презентацією дебютанток, який відбудеться 3-го лютого 1996 року в Grand Ballroom готелю Art The Bellevue, вул. Броді 10лат у Філадельфії. Гратиме оркестра "Темпо". О год. 6-ій ввечора — коктейль, о 7-ій бенкет, о год. 9-ій нечора — бал. Зголошення дебютанток прийматиме Віра Андрійчук (до 10-го грудня), тел. (610) 539-8946. Телефон для інформації (215) 233-4528 — інж. Методій Борещкий.

Лемки...

(Закінчення зі стор. 1)

Лемківщина. Від 1944 до 1946 року насильно виселяли українців Лемківщини в Україну, а вже у 1947 році переселяли їх до північнозахідної Польщі, на так звані "земі одинокі". В основному акцією "Вісла" насильно виселено 80 відсотків лемків з їхніх традиційних земель, в селах поцілилося по 10-15 родин, а ціла села зовсім перестали існувати, бо нікого не залишилося. Опустіли Лемківщину частинно заселено польськими верховинами, а більшість земель залишилась пустою.

До 1956 року лемки, розсіяні в Польщі, не мали, як і всі інші українці, ніяких національних прав. Щойно в 1956 році дозволено на українську культурно-освітню працю, а також в той час дозволено деякому повернутися на Лемківщину, але у дуже мінімальній кількості, бо до 1958 року всього тільки 4,000 осіб, а далі це припинено. Створено Українське Суспільно-Культурне Товариство, при якому в 1959 році виник окремий відділ для розвитку регіональної лем-

ківської культури, а при тижневик "Наше Слово" виходить постійний додаток "Лемківське Слово".

В Шляти ставлять, що беручи ці обставини до уваги, виникла потреба створити Об'єднання Лемків у Польщі, щоб об'єднати молоду покілля від асиміляції. Заклавши Об'єднання є ширити свідомість, організувати пункти навчання української мови на лемківських землях. Крім того, ведуть старання, щоб засудити акцію "Вісла" та направити кривди, заподіяні тим у нічому невинним людям. Тому, що Об'єднання покляло собі таке жаже до виконання завдання, треба проводити зустрічі з урядовими особами, писати листи і заяви та поширювати це у засобах масової інформації. Все це вимагає дослідної, повільної, муравлиної праці, а очок до неї, як і вноси, мало. Треба також намагатися впливати на зміну існуючого законодавства у Польщі — колись за українське походження можна було бути ув'язненим чи покараним і цей закон до сьогодні не відміняли. Це дуже негативно впливає на ширення свідомості чи здобуття підтримки серед громадськості.

Всі ці подібні чинники як згаданий закон, польська громадянська українського походження до сьогодні дискримінуються і трактується як другорядна громадянська, що в результаті дуже часто викликає немоту, до деякої міри і страх, позначається до свого походження. Також розповідає наш гість, що на Лемківщині діють інші лемківські організації, неукраїнського спрямування, не штучний, і принесений ззовні політичний русизм, який прагне розрізнити двох окремих народів — лемків і українців, а це вміло для своїх потреб використовує уряд. Співпраця з ними не існує тільки через різницю точок зору.

Тут голова Організації Оборони Лемківщини М. Дуплак від себе додає, що саме 24-ий грудня вирішив всіма способами домогтися Об'єднання Лемків у Польщі, щоб затримати етнографічні землі лемків українськими землями. Докладаючи й те, що організація, котрою очолює, створилася в Нью-Йорку ще у 1935 році саме для того, щоб нести допомогу Лемківщині. Досі контакти з Об'єднанням Лемків у Польщі не були сильними, аж посилилися в 1990-их роках.

Закінчуючи нашу розмову, В. Шляти звертається до української діаспори з проханням вслякати впливати на Польщу, щоб вона створила умови для збереження і розвитку української ідентичності. До України звертається наш гість з проханням заступитися за українців у Польщі, так як це робить Польща стосовно поляків в Україні.

Тим часом Об'єднання Лемків у Польщі буде далі влаштувати щорічні "Ватри" — свята української лемківської культури в Жидин біля Криниці. На ті

святкування приїжджають з усіх усюд вихідці з Лемківщини та місцеві жителі, щоб зустрітися з рідними, сусідами і колишніми однокласниками. З України різними приїжджає понад 2,000 осіб, відвідується селом, де сподіваються цвинтарі, та спочивають рідні, та щоб своєму присутності заломити струвату своїх покілля.

Всі ж такі ці багатоденні щорічні "Ватри" для Об'єднання Лемків у Польщі є декларативного походження та одночасно мандатом, щоб далі вести діяльність та домогтися своїх прав.

На указ...

(Закінчення зі стор. 1)

дозволу уповноваженим банкам здійснювати торгівлю в чужій валюті на міжбанківському і внутрібанківському валютному ринку. Верховна Рада вважала доцільне передати НБУ виключне право регулювати офіційний курс валюти України у відношенні до чужоземних. Урядові і НБУ запропоновано у двотижневий термін внести на розгляд парламенту проект закону про погашення боргів по заблокованих валютних рахунках Зовнішньоекономічного банку колишнього СРСР.

КОЗА—ДЕРЕЗА

Українська народна казка для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку
Редактор Г.М. ГАРЧЕНКО
Художник П. ТКАЧЕНКО

Видавництво "Січ", 1993 року. Бібліотечний, з обкладинкою книжкової друкарні, стор. 24. Ціна 20.00 дол. Можна набувати в книгарні "Свобода". Мешканці стеїту Нью-Джерсі обов'язково 6% податку.

В незабутню...

(зі стор. 3)

Прошка. Прощаючи добро члена парасії отець декан підкреслює його шляхетний характер та добрі діла, якими він відзначався. Тіліні останки спочили на цвинтарі св. Матвія у Вест-Сенке. Над відкритою могилою прощав покійного рід. Ігор Чмола, а під час трини жін. Богдан Мороз, однокласник Катерина Кобіль та Дмитро Пітолай, заст. гол. 127-го Відділу Українського Народного Союзу, якого довільним членом Управу був св. п. Михайло. Належав він до багатьох українських організацій на терені Баффало. Був членом Організації Українського Державинського Фронту, Сілки Української Молоді, 22-го Відділу ООСЧУ, Українського Патріархального Товариства та також головою, а після членом Управу Українського Дому "Дніпро".

М. Гнатів народився 3-го лютого 1923 року в селі Каліне Тернопільської області в Україні. 18-літнім юнаком був заарештований на примусову працю до Німеччини. Після війни 1947 року одружився з Марією Боров. Згодом молоді подружжя з маленькою донькою Стефанією переїхало

до ЗСА та замішало в Баффало, Н.Й., де приїшли на світ молодша доня Оля і син Василь. Покійний працював в компанії Форда, з якої 1985 року перейшов на емеритур. Незвичайно приємно було зустрічатися з ним та говорити на різні теми про Україну, про життя української діаспори та філантропії і секретарської справи організації, до яких він належав. Буваючи емеритом останніх 10 років він не мав вільного часу і відпочинку. Одне коло людей раділо родинним, церковним і громадським життям прикладати неперервний пош, які все змінювали. Тяжка недуга підкосила його працелюбне життя.

Багатолюдний похорон був виявом адячності Всевишнього за те, що дав нам в особі М. Гнатива вірного члена нашої церкви і народу. Прощаючи друга, Д. Пітолай каже: "Мені приходить на думку слова, якими він багато разів прощав тих, які попередили його в дорозі у вічність: "Прощай наш Друже! Не з власної волі ти відійшов з наших рідів. Всевишній поклав тебе до зів'яту. Громада втратила добру і ширі людину. Хов ти помер, але залишився в нашій пам'яті, бо ти один з наших рідів".

Дмитро Пітолай

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Всі найновіші книжкові
видавання одержите в АРЦІ

* ПРАЦЯ *

\$35,000/YR. INCOME potential.
Reading books. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R-1871 for details.

* ДО ВІНАЙМУ *

В Ірвінґтоні, Н.Дж. 3 кімнати, 3-й поверх. 1 або 2 особи. Орієнтація, гарна вода, газова плита, чудові холодильники, одягнення, кухня, газ. До винайму від 15-го листопада.
Тел.: 371-2842 або 416-0040

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮСІ НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

* РОЗШУКИ *

Тимошенко Любов Семенівна, зам. Діагона пошукує діда ТИМОШЕНКА ПЕТРА та його братів АНТОНА та ДАVIDA ТИМОШЕНКА-КУЗЬМОВИЧІВ і дідів ТИМОШЕНКА ІВАНА АНТОНОВИЧА. Всі вони народилися в селі Копачі, Чорнобильського району, Київської області. Відомості про них просять засилати на адресу:
Mychajlo Dzian, 16 Burroughs Way, Maplewood, N.J. 07040.

* ДО ВІНАЙМУ *

В Ірвінґтоні, Н.Дж. 3 кімнати, 3-й поверх. 1 або 2 особи. Орієнтація, гарна вода, газова плита, чудові холодильники, одягнення, кухня, газ. До винайму від 15-го листопада.
Тел.: 371-2842 або 416-0040

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮСІ НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

* РОЗШУКИ *

Тимошенко Любов Семенівна, зам. Діагона пошукує діда ТИМОШЕНКА ПЕТРА та його братів АНТОНА та ДАVIDA ТИМОШЕНКА-КУЗЬМОВИЧІВ і дідів ТИМОШЕНКА ІВАНА АНТОНОВИЧА. Всі вони народилися в селі Копачі, Чорнобильського району, Київської області. Відомості про них просять засилати на адресу:
Mychajlo Dzian, 16 Burroughs Way, Maplewood, N.J. 07040.

* ДО ВІНАЙМУ *

В Ірвінґтоні, Н.Дж. 3 кімнати, 3-й поверх. 1 або 2 особи. Орієнтація, гарна вода, газова плита, чудові холодильники, одягнення, кухня, газ. До винайму від 15-го листопада.
Тел.: 371-2842 або 416-0040

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮСІ НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

* РОЗШУКИ *

Тимошенко Любов Семенівна, зам. Діагона пошукує діда ТИМОШЕНКА ПЕТРА та його братів АНТОНА та ДАVIDA ТИМОШЕНКА-КУЗЬМОВИЧІВ і дідів ТИМОШЕНКА ІВАНА АНТОНОВИЧА. Всі вони народилися в селі Копачі, Чорнобильського району, Київської області. Відомості про них просять засилати на адресу:
Mychajlo Dzian, 16 Burroughs Way, Maplewood, N.J. 07040.

* ДО ВІНАЙМУ *

В Ірвінґтоні, Н.Дж. 3 кімнати, 3-й поверх. 1 або 2 особи. Орієнтація, гарна вода, газова плита, чудові холодильники, одягнення, кухня, газ. До винайму від 15-го листопада.
Тел.: 371-2842 або 416-0040

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮСІ НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

* РОЗШУКИ *

Тимошенко Любов Семенівна, зам. Діагона пошукує діда ТИМОШЕНКА ПЕТРА та його братів АНТОНА та ДАVIDA ТИМОШЕНКА-КУЗЬМОВИЧІВ і дідів ТИМОШЕНКА ІВАНА АНТОНОВИЧА. Всі вони народилися в селі Копачі, Чорнобильського району, Київської області. Відомості про них просять засилати на адресу:
Mychajlo Dzian, 16 Burroughs Way, Maplewood, N.J. 07040.

UKRAINE-PAC
(201) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service
ПАЧКИ І ХАРЧІ ДО УКРАЇНИ
Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька і Тернопільська області.

KARPATY
КОРПОРАТИВНИЙ ЦЕНТР
Посилаємо: харчові пакунки, одяг, важливі листи, гроші \$ до рук адресата в Україну та інші держави.
Дзвоніть за безплатним каталогом: 1-800-265-7189 * (416) 761-9105
Karpaty, 120 Burnham Rd., Toronto, Ont. M8S 2Y3 Canada
ПАМ'ЯТАЙТЕ: ПОСИЛАННЯ ДО НАШОГО ЗАКАЗНИКА ЗАКОМУЄМО ДО СПІВРАЦІ НОВИХ АГЕНТІВ — ВИСОКІ КОМІСИЇ!

KARPATY TRAVEL
Tel: (416) 761-9101
Fax: (416) 761-1662
Продаж квитків на авіалінії (включно AIR Ukraine)
Робота запрошення до Канади і США
Продаж медичного забезпечення для відвідувачів
Пологаємо візи в Україну і до Польщі

ПОНАД 500 ТИСЯЧ УКРАЇНЦІВ У ДІАСПОРІ
КОРИСТУЮТЬСЯ НАШИМИ ПОСЛУГАМИ

Ваш надійний зв'язок з Україною

MEEST міст
ВІСИЛКА ХАРЧОВИХ ПАКУНКІВ
ПОНАД 100 ВИДІВ ПРОДУКТІВ
ТА СТАНДАРТНІ ХАРЧОВІ НАБОРИ
з каталогом
Доставка до рук від 1 до 4 тижнів
ВІСИЛКА РЕЧОВИХ ПАКУНКІВ
з доставкою до рук
ЛІТАКОМ від 1 до 4 тижнів
КОРАБЛЕМ від 4 до 8 тижнів
Щоб помістити Ваше замовлення, отримати безплатний каталог та детальнішу інформацію дзвоніть на число:
1-800-361-7345
або до наших агентів

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ПОБУТОВИХ ТОВАРІВ та ЕЛЕКТРОНІКИ

з каталогом
Доставка до рук 3-14 днів
Експрес-доставка 24-48 години

ВІДПРАВКА НОВИХ ТА ВЖИВАННИХ АВТ у контейнерах

І КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ
ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ на всі авіалінії, ГОТЕЛІ, ТРАНСПОРТАЦІЯ в УКРАЇНІ

ДОСТАВА ЛИСТІВ, ДОКУМЕНТІВ, БАНДРОЛЕЙ, КВІТІВ, ЛІКІВ, ПОДАРУНКІВ
від 1 до 4 тижнів

АВТА, ТРАКТОРИ, СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ТЕХНІКА
мотоцикли, велосипеди

МІСТ гарантує Вам надійну і добру обслугову!